

زندگی و مبارزات حاج علی اصغر گلرومفرد
(از یاران شهید مجتبی نواب صفوی، رهبر فداییان اسلام)

www.ketab.ir

سرشناسه:	علامه فلسفی، احمد، ۱۳۳۰ =
عنوان و نام پدیدآور:	زندگی و مبارزات حاج علی اصغر گلرومفرد (از یاران شهید مجتبی نواب صفوی، رهبر فداییان اسلام) / تدوین: احمد فلسفی
مشخصات نشر:	تهران: مؤسسه فرهنگی هنری و انتشارات مرکز اسناد انقلاب اسلامی، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری:	۱۳۶ ص؛ ۹/۵ × ۹/۵ اس.م.
فروست:	مؤسسه فرهنگی هنری و انتشارات مرکز اسناد انقلاب اسلامی؛ ۹۴۹. دانستنیهای انقلاب اسلامی برای جوانان؛ ۱۲۵. ۷۴۲-۰-۴۱۹-۹۶۴-۹۷۸-۰: ۳۰۰۰۰ ریال:
شابک:	فیا
وضعیت فهرست نویسی:	فیا
موضوع:	گلرومفرد، علی اصغر
موضوع:	جمعیت فداییان اسلام
موضوع:	جنبش های اسلامی - ایران
موضوع:	ایران - تاریخ - بهلولی، ۱۳۲۰ = ۱۳۵۷ - جنبش های اسلامی
شناسنامه افزوده:	مؤسسه فرهنگی هنری و انتشارات مرکز اسناد انقلاب اسلامی
رده بندی کنگره:	DSR ۱۵۳۳/۵: ۸۴ع ۱۳۹۳
رده بندی دیویی:	۹۵۵/۰۸۲۴۰۹۲
شماره کتابشناسی ملی:	۳۷۰۳۲۱۶

• مؤسسه فرهنگی هنری و انتشارات •

عنوان: زندگی و مبارزات حاج علی اصغر گلر و مفرد (از یاران شهید نواب صفوی، رهبر فداییان اسلام)

تدوین: احمد فلسفی

نوبت چاپ: اول، زمستان ۱۳۹۳

شمارگان: ۱۰۰۰ قیمت: ۳۰۰۰ تومان

حروفچینی و لیتوگرافی: مؤسسه فرهنگی هنری و انتشارات مرکز اسناد انقلاب اسلامی

چاپ و صحافی: چاپخانه مرکز اسناد انقلاب اسلامی

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۴۱۹-۷۴۲-۰

ISBN : 978-964-419-742-0

کلیه حقوق این اثر برای ناشر محفوظ است

نشانی: تهران، خیابان شریعتی، نرسیده به میدان قدس، روبه روی پمپ بنزین اسدی، پلاک ۱۹۵۴،

مرکز اسناد انقلاب اسلامی، صندوق پستی ۱۹۳۹۵:۳۸۹۶ تلفن: ۱۲۲۱۱۱۹۴ تلفکس: ۲۲۲۱۱۱۷۴

www.irde.ir

فهرست مطالب

مقدمه.....	۱۱
فصل اول:	
نگاهی به فعالیت‌های فدائیان اسلام.....	۱۳
از عصر قاجاریان تا ظهور انقلاب مشروطه.....	۱۵
روی کار آمدن رضاشاه و ضدیت او با اسلام.....	۱۶
مقابله‌ی نواب صفوی با جریان کسروی.....	۱۷
اجرای حکم ارتداد احمد کسروی.....	۱۹
بازگشت مجدد نواب صفوی به نجف و ادامه‌ی فعالیت در آنجا.....	۲۰
ترومن رئیس‌جمهور آمریکا شد.....	۲۲
نقش قوام‌السلطنه در معادلات سیاسی ایران.....	۲۳
مرجعیت آیت‌الله بروجردی.....	۲۴
نواب صفوی و مسئله‌ی فلسطین.....	۲۵
شرایط بعد از ترور نافرجام شاه.....	۲۶
علت اعدام انقلابی عبدالحسین هژیر.....	۲۶

- دیدگاه و عملکرد رزم آرا ۲۸
- اخطار فداییان اسلام به رزم آرا ۳۱
- خلف وعده مصدق ۳۳
- تبعات بیانی‌های هشداردهنده‌ی فداییان اسلام ۳۴
- آزادی نواب صفوی و فدائیان اسلام از زندان .. ۳۵
- تبعات مرگ استالین بر حزب توده ایران ۳۵
- فتنه‌انگیزی شوروی در ایران ۳۶
- تبعات ملاقات محرمانه‌ی هندرسن سفیر آمریکا با مصدق و شاه ۳۶
- انحلال مجلس ۳۷
- بازگشت ناگهانی هندرسن سفیر آمریکا به ایران یک روز قبل از کودتا ۳۸
- فرار شاه از ایران ۳۹
- موضع‌گیری نواب صفوی پس از کودتا ۴۰
- اعلامیه هشداردهنده‌ی نواب صفوی خطاب به شاه، نخست‌وزیر و هیئت حاکمه ۴۱
- بازتاب سفر نواب صفوی به مؤتمر اسلامی ۴۱
- دیدار نواب صفوی با ملک حسین ۴۴
- دعوت اخوان المسلمین مصر از نواب صفوی ۴۵
- سفر ربیچارد نیکسون به ایران ۴۸
- واکنش نواب صفوی به انعقاد پیمان مترو ۴۸
- حسین علاء نخست‌وزیر، مورد هدف قرار گرفت ۵۰
- دستگیری سید عبدالحمین واحمدی و

اسدالله خطیبی ۵۱

دستگیری و شکنجه‌ی فدائیان اسلام ۵۳

شکنجه ۵۶

فصل دوم:

شرح حال و مبارزات ۵۹

علی اصغر گلرو مفرد ۶۱

محفل سکونت ۶۲

چگونگی دستگیری گلرو مفرد ۶۲

ماجرای بعد از دستگیری گلرو مفرد ۶۴

در زندان قزل قلعه ۶۵

رأی دادگاه اول درباره فدائیان اسلام ۶۸

مرحله‌ی دوم محاکمه‌ی نواب صفوی و یاران

وی ۷۱

شهادت فدائیان اسلام ۷۲

چگونگی اطلاع از شهادت نواب صفوی و

یارانش ۷۴

آزادی از زندان ۷۵

سرنوشت شوم تیمور بختیار ۸۰

اسناد و تصاویر ۸۷

مقدمه

جمعیت فداییان اسلام یکی از گروه‌ها و تشکل‌های دینی و سیاسی بود که در دهه‌ی ۱۳۲۰ با رهبری سیدمجتبی نواب صفوی تشکیل شد. این جمعیت که نخست برای مقابله با اقدامات ضددین احمد کسروی اعلام وجود کرده بود به تدریج متأثر از فضای سیاسی دهه بیست در جریان نهضت ملی‌شدن صنعت نفت نیز شرکت کرد و با اعلام انقلابی مهره‌های رژیم همچون عبدالحسین هژیر، حاجعلی رزم‌آرا... راه ملی‌شدن صنعت نفت را هموار ساخت. جمعیت فداییان اسلام که همواره دغدغه‌ی اجرای احکام نورانی اسلام را داشتند با اعضای جبهه ملی به توافق رسیدند که به شرط پیاده‌سازی احکام اسلامی در جامعه به آنها کمک خواهند کرد، اما ملی‌گرایان بعد از رسیدن به قدرت اعضای فداییان اسلام را دستگیر و محبوس ساختند. نوشتار پیش‌رو شرحی موجز از فعالیت‌های فداییان اسلام است که با بهره‌گیری از دیده‌ها و شنیده‌های مرحوم حاج‌علی‌اصغر گلرو تدوین شده است. او که به گفته‌ی فرزندش مسئولیت هماهنگی جلسات گردهمایی‌ها و ملاقات‌های خصوصی و عمومی

نواب صفوی را در جوادیه برعهده داشت، از اعضای اولیه‌ی جمعیت فداییان اسلام بود که پس از دستگیری نواب صفوی و یارانش، دستگیر شد و تحت شکنجه‌های سختی قرار گرفت. شرح مبارزه و مقاومت وی در زندان در اثر حاضر و اسناد شهربانی آمده است.

مرکز اسناد انقلاب اسلامی در راستای معرفی جمعیت فداییان اسلام و اعضای مبارز آن، اقدام به انتشار این کتاب کرده است. در پایان ضمن تقدیر از گردآورنده‌ی اثر از همکاران مؤسسه فرهنگی هنری و انتشارات تقدیر و تشکر می‌شود.

مرکز اسناد انقلاب اسلامی